

Avtal och avbeställning

Avtal är bindande

Varje gång du handlar ingår du också ett avtal. Ett avtal kan ingås på många olika sätt. Huvudsaken är att parterna är överens. Avtal kan vara skriftliga eller muntliga. Oavsett formen är avtalet bindande, vilket innebär att båda parter är bundna av avtalet. Ingen av parterna kan ensidigt ändra eller upphäva överenskommelsen utan vidare. Huvudregeln är att avtal ska hållas men det finns undantag.

Ungdomars rätt att ingå avtal

Den som är under 18 år är omyndig och har egentligen ingen rätt att ingå köpeavtal. Detta formella myndighetskrav finns inskrivet i föräldrabalken. Det finns dock undantag, t.ex. kan föräldrarna godkänna köpet i efterhand och avtalet blir då giltigt. Ett annat undantag är att från och med 16-års ålder får ungdomar själv avgöra hur de vill använda pengar som de tjänat själva. Om en 16-åring köper ett utbildningspaket innehållande ett antal körlektioner m.m. kan föräldrarna (förmyndarna) häva avtalet. Det spelar ingen roll om trafikskolan är i god tro, det vill säga att de trodde att 16-åringen var myndig eller att han hade tillstånd från föräldrarna. Följden blir att avtalet är ogiltigt och pengarna ska återbetalas. Om 16-åringen redan har utnyttjat ett antal lektioner innan ogiltigheten upptäcks har trafikskolan rätt till ersättning för den del av utbildningen som medfört nytta för 16-åringen.

Avbeställningsrätt

Ett undantag till huvudregeln om att avtal ska hållas är den s.k. avbeställningsrätten. Denna innebär en rätt för konsumenten att häva ett avtal innan näringsidkaren presterat enligt avtalet, t.ex. slutfört tjänsten eller levererat varan. Konsumenten är efter avbeställningen inte skyldig att uppfylla sin del av avtalet genom att betala priset. Han är däremot skyldig att ersätta näringsidkaren dennes förluster på grund av avbeställningen.

Enligt lag och praxis tillerkänns konsumenter en generell rätt att avbeställa eller avbryta en kurs mot att näringsidkaren ges rätt att få skäligen ersättning för sina kostnader för administration och annat i anledning av deltagarens anmälan och faktiskt utnyttjande av kursen. Av denna anledning är det inte tillåtet att, i avtal med konsumenter avseende en kurs eller utbildning, ha villkoret "Avbryter man påbörjad kurs betalas ingen del av kursavgiften tillbaka" eller villkor med väsentligen samma innebörd.

Angående avbeställningsrätt och branschpraxis som tolkat "skälig ersättning" som varandes 10 % kan konstatera att det är vanligt förekommande med sådana schabloner för ersättning. Branschen samlar sig kring en siffra som gäller generellt. Detta är inte helt lyckat eftersom vad som är skälig ersättning egentligen ska avgöras från fall till fall. Det är ändå ett acceptabelt förhållande enligt Konsumentverket även om det säkerligen kan ifrågasättas i en del enskilda fall där det framstår som orimligt. Konsumentverket förutsätter att den praxis med 10 % används endast som en ungefärlig måttstock som används med förnuft. Huvudregeln är som sagt att bedömningen av skälighet ska ske i vart och ett av de fall där frågan tas upp.

Skyldighet att avråda

En näringsidkare har i vissa fall en skyldighet att avråda konsumenten från att låta utföra en tjänst. Om en tjänst med hänsyn till priset, värdet av föremålet för tjänsten eller andra särskilda omständigheter inte kan anses vara rimlig nytta för konsumenten, ska näringsidkaren avråda honom från att låta utföra tjänsten. Om det först sedan tjänsten har börjat utföras visar sig att den inte kan anses vara till rimlig nytta för konsumenten eller att priset för tjänsten kan bli betydligt högre än konsumenten hade kunnat räkna med, ska näringsidkaren underrätta konsumenten om förhållandet och begära hans anvisningar.

Det förekommer att personer har svårigheter vid inläring av teoretiska eller praktiska kunskaper. T.ex. kan en trafikskoleelev ha problem med inläring av trafikregler eller hur man hanterar ett fordon i trafiken. Eleven kanske inte klarar av stress eller har motoriska problem. För dessa svårutbildade elever krävs fler lektionstimmar eller annorlunda pedagogik än vad som är normalt. I vissa särskilt svåra fall är det kanske utsiktslöst att eleven någonsin ska klara ett körkortsprov. En trafiklärare bör alltså så fort som möjligt informera en elev om utbildningen kommer att bli längre än normalt och kostsammare än vad eleven räknat med. I de fall det är utsiktslöst att elev ska klara ett körkortsprov ska läraren avråda eleven från att fortsätta utbildningen. Enligt god sed ska detta noteras i utbildningskortet.

Utebliven körlektion

Om elev behöver avbeställa en lektion kan detta enligt god sed i branschen ske ända fram till kl. 13:00 vardagen innan lektionstid (måndag-fredag som inte är helgdag). Sker avbeställningen vid senare tidpunkt har trafikskolan rätt till ersättning.

Om trafikläraren kommer för sent till avtalad lektion äger eleven rätt till motsvarande avdrag på lektionspriset såvida inte full lektionstid ändå kan uttagas vid tillfället.

Kompensation för utebliven körlektion

Om lektion på grund av verkstadsbesök med övningsbilen ej kan komma till stånd och eleven genom tidsnöd ej kunnat underrättas härom bör skolan enligt god sed åta sig att ge skälig kompensation. Om lektionen i övriga fall ej kommer till stånd på grund av försummelse från skolans sida bör skolan kompensera eleven för eventuella förluster och utlägg.